

Deu cursos compartint la llengua. El meu pas per l'Escola Catalana de Londres¹

Mateu Bou Doyle • Helena Pujol

Rebut: 27 de maig de 2024

Acceptat: 3 de juny de 2024

L'Escola Catalana de Londres neix l'any 2015 com a espai de trobada de famílies catalanoparlants residents al Regne Unit. El seu projecte educatiu permet reforçar els vincles amb la cultura catalana per afavorir el creixement i desenvolupament global dels infants i joves a partir de tres pilars: el català com a llengua vehicular, el patrimoni cultural català i la tradició literària catalana. En Mateu (Barcelona, 2008), fill de pare català i mare francesa, és un dels alumnes que forma part de l'Escola des de la seva fundació fa gairebé deu anys. Ha estat alumne en tres grups diferents i actualment forma part del projecte del Voluntariat Júnior com a mestre de suport.

Amb el programa Voluntariat Júnior, l'Escola ofereix al grup de joves adolescents catalanoparlants, antics alumnes del centre, la possibilitat de ser mestres de suport en una de les aules d'infantil i primària. D'aquesta manera, gaudeixen d'un espai d'ús del català real i significatiu i són un model lingüístic molt interessant per al nostre alumnat. També es fan trobades virtuals mensuals que permeten la reflexió d'allò viscut a l'aula i són un espai de trobada amb la resta dels col·laboradors. Tot seguit, en Mateu exposa el seu pas per l'Escola, un trajecte ple de l'amor cap a la cultura i llengua catalanes a la ciutat britànica.

Els meus pares van decidir formar part de l'Escola l'any de la seva fundació i he estat involucrat en el seu procés de creixement des dels inicis. El meu pare volia que part de la meva escolarització pogués ser en català. Així doncs, anant a l'Escola tenia la garantia que em podria socialitzar amb altres companys i conèixer les tradicions catalanes i gaudir-ne.

Vaig començar a anar-hi tots els dissabtes a la tarda amb sis anys. Dels meus primers anys recordo l'antic edifici, un centre cívic on només hi havia unes quantes aules i un pati. Comparat amb el lloc on som ara, és ben poca cosa! Anava a la classe dels Encantalletres, però ràpidament em van canviar a les classes superiors: eren els principis de la institució i calia fer ajustos. No van trigar a venir les festes tradicionals. La primera que recordo va ser la de Carnestoltes, que va quedar gravada a la memòria d'aquell nen vestit de cigronet. Gaudia molt d'aquestes festes amb la comunitat catalana, completament immers en les celebracions que poques vegades havia vist abans, ja que molts Nadals els passava a França també. M'agradava poder parlar en català i socialitzar en aquesta llengua, ja que en el context del dia a dia només podia fer-ho amb el meu pare.

¹ Mateu Bou Doyle és alumne de l'Escola Catalana de Londres i Helena Pujol n'és la cap d'estudis.

Després de bastants anys d'escola al grup dels Pispalletres, l'any 2020 van venir les classes *online*, que van canviar les dinàmiques de les sessions. Per sort, vaig tenir professores molt bones que ens continuaven ensenyant tot el necessari. Tot i així, vaig notar un detriment en el meu nivell de català perquè vaig perdre gran part del meu temps de comunicació real a l'aula. La majoria dels companys de la meua edat dirien que els anys de la covid-19 van ser fantàstics i hauria de dir que hi estic d'acord, però malauradament els qui creuen que van tenir un impacte més aviat negatiu sobre l'educació i la comunicació dels infants i adolescents tenen raó. En qualsevol cas, un aspecte positiu de la pandèmia va ser la nova capacitat de connectar-se amb gent d'arreu del món.

Gràcies a les classes virtuals ens vam tornar a connectar amb l'Helena, que havia estat la meua mestra a Pispalletres i que em va acompanyar en el camí del B2. Volia oficialitzar el meu nivell per tal de tenir la possibilitat d'estudiar a universitats de Catalunya i escapar del clima londinenc. Durant tot el recorregut, l'Helena em va donar suport amb exercicis, tasques i videotrucades cada setmana. Al mateix temps, alumnes de la classe de Joves també es preparaven per al B1 i els nervis anaven incrementant fins al dia de l'examen a l'Institut Ramon Llull, que vam fer a la Universitat Queen Mary de Londres. L'examinador era un valencià molt simpàtic i professional que supervisava i gravava les proves orals. Després de dos mesos vaig rebre els resultats amb molta satisfacció d'haver pogut acreditar el meu nivell de català.

El meu procés d'educació en català ha estat una mica ambiciós i a voltes feixuc pel meu repertori lingüístic. A part de la meua llengua paterna, també parlo francès amb la meua mare, anglès pel fet de viure a Londres i aprenc castellà i xinès. Aquesta barreja m'ha presentat bastants obstacles en l'àmbit fonètic ja des de petit: el meu gran enemic sempre ha sigut la «r», que ni en francès ni català podia pronunciar, i he necessitat dues logopedes per facilitar-me la tasca. Amb aquest suport i les interaccions a l'Escola Catalana he arribat a un nivell fonètic força acceptable.

Enguany, participo en el projecte com a voluntari júnior i he estat fent de mestre de suport en molts dels set grups que formen l'Escola amb una gran varietat de tasques. Per exemple, he pogut participar en activitats organitzades per les mestres, en què he motivat els infants més menuts a utilitzar la llengua. També hi he jugat a l'hora del pati en català. De tot aquest any, destaco la satisfacció de veure que un infant, que al principi no parlava gaire en català, comença a fer servir algunes paraules i a respondre espontàniament en català! El voluntariat m'ha ajudat a adonar-me dels elements d'orgull i satisfacció d'un/a professor/a de català a l'estranger, com ara les recompenses que porta quan veus el progrés en els teus alumnes. A més, també he pogut copsar en els alumnes les estratègies que van fent servir quan combinen totes les llengües que saben. M'ha agradat ser un model lingüístic per als alumnes de l'Escola, ja que ells, com jo, parlen català a casa, però la major part no han viscut mai als Països Catalans.

En el futur, m'agradaria continuar seguint la meua trajectòria d'educació i voluntariat a l'Escola i també poder acreditar el C1 per poder obtenir una feina administrativa a Catalunya. Espero seguir acompanyant l'Escola en el seu creixement imparable, dels 27 alumnes quan hi vaig començar l'any 2015 als 100 alumnes actuals.